

Pressmeddelande 22 oktober 2018

NU STARTAR BACKA - REKORDSTORT INITIATIV MOT SEXUELLA KRÄNKNINGAR I SKOLAN

Den 22 oktober sjösätts Backa - initiativet för en skola fri från sexuella kränkningar. Bakom initiativet står Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd, Sveriges elevråd - SVEA, Sveriges Skolledarförbund och Lärarförbundet Skolledare. Initiativet inleds med starten på en utbildningsturné som kommer resa genom hela Sverige.

Backa - initiativet för en skola fri från sexuella kränkningar inleds med en nationell utbildningsturné, där elever, skolledare och annan skolpersonal från flera hundra skolor möts på cirka 30 orter runt om i Sverige, kommer få utbildning och verktyg för att bättre kunna motverka och hantera sexuella kränkningar som sker i skolan. Deltagarna kommer också få stöd i att utveckla konkreta handlingsplaner för att säkra en trygg skolmiljö i framtiden.

— I dag är jag stolt och förhoppningsfull. Genom detta unika samarbete mellan skolledarorganisationer och elevorganisationer skapar vi förutsättningar för dialog och gemensamma lösningar. Utbildningsturnén som vi inleder med är startskottet för något mycket större, en svensk skola där trygghet präglar hela skoltiden så att alla som vistas där kan fokusera på det som verkligen är viktigt, nämligen utbildning, kunskap och utveckling, säger Lina Hultqvist, ordförande för Sveriges Elevkårer, som är talesperson för Backa.

Backa är finansierat av Utbildningsdepartementet och Skolverket som en del i de insatser i skolan efter #metoo som regeringen tillkännagav den 28 juni 2018. Syftet är att skapa en bättre arbetsmiljö för eleverna genom kompetenshöjande insatser och stärka det förebyggande arbetet mot sexuella kränkningar i skolan.

— Det är tydligt att det behövs mer kunskap och bättre dialog mellan vuxna och unga i skolan. Trots en fungerande lagstiftning förekommer det allt för ofta att elever blir kränkta av andra elever och av lärare i sin skolmiljö. Med utbildningsinsatsningen kommer Backa på ett konstruktivt och

Om Backa

Backa - initiativet för en skola fri från sexuella kränkningar är ett initiativ som organiseras av Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd, Sveriges elevråd - SVEA, Sveriges Skolledarförbund och Lärarförbundet Skolledare. Backa är en kunskapsplattform med syfte att skapa och samla engagemang, sprida kunskap, förmedla verktyg och främja samverkan mellan intressenter. Backa finansieras av Skolverket och pågår mellan oktober 2018 och juni 2019. Läs mer på www.backa.org.

samarbetsorienterat sätt förse skolor med verktyg och konkret kunskap för att komma åt ett problem vars förskräckande omfattning #metoo-rörelsen ringade in under hösten 2017, genom upprop som #tystiklassen och #räckupphanden”, säger Lina Hultqvist.

Utöver utbildningsturnén består initiativet också av digitala utbildningsinsatser, opinionsbildning och kunskapsspridning, och pågå till och med den 31 juni 2019. Utbildningsturnéns första stopp är i Uppsala den 22 oktober, och utbildningarna genomförs tillsammans med jämlikhetstiftelsen Make Equal.

För mer information, vänligen kontakta:

Theres Sysimetsä, projektledare Backa

Mejl: jagbackar@backa.org

Telefon: 070-965 55 38

Backas turnéstopp

Uppsala 22 okt	Borås 13 nov	Helsingborg 27 nov
Kiruna 23 okt	Östersund 13 nov	Karlstad 27 nov
Eskilstuna 24 okt	Jönköping 14 nov	Lund 28 nov
Luleå 25 okt	Sundsvall 14 nov	Örebro 28 nov
Norrköping 26 okt	Falun 20 nov	Västerås 29 nov
Göteborg, norra 6 nov	Karlskrona 20 nov	Stockholm, norra 3 dec
Skellefteå 6 nov	Gävle 21 nov	Malmö 4 dec
Göteborg, södra 7 nov	Kalmar 21 nov	Stockholm, västra 5 dec
Umeå 7 nov	Växjö 22 nov	Malmö, södra 5 dec
Göteborg centrum 8 nov	Stockholm, södra 23 nov	Stockholm, östra 6 dec

FAKTA: SKOLAN OCH SEXUELLA KRÄNKNINGAR

Sexuella kränkningar och trakasserier är ett svårdefinierat begrepp, där den individuella upplevelsen om vad som är okej avgör var gränsen går. Backa har i en undersökning genomförd av Novus bett 1000 ungdomar på högstadiet och gymnasiet själva beskriva vad en sexuell kränkning är och fick svar som "När någon kallar en person hora, eller säger att någon klär sig som en hora", "...sexuella

Om Backa

Backa – initiativet för en skola fri från sexuella kränkningar är ett initiativ som organiseras av Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd, Sveriges elevråd - SVEA, Sveriges Skolledarförbund och Lärarförbundet Skolledare. Backa är en kunskapsplattform med syfte att skapa och samla engagemang, sprida kunskap, förmedla verktyg och främja samverkan mellan intressenter. Backa finansieras av Skolverket och pågår mellan oktober 2018 och juni 2019. Läs mer på www.backa.org.

trakasserier är när man tar på någon på ett obekvämt men inte smärtsamt sätt, till exempel tafsning.” och ”...när man trycker ner någon annan på grund av hens sexualitet.”.

Begreppet kan alltså innefatta allt från catcalling till våldtäktsförsök. Oavsett var på skalan handlingarna befinner sig är det oacceptabelt att skolelever råkar ut för sexuella kränkningar i sin vardag.

Ordet trakasserier

Ordet trakasserier anspelar på handlingar och beteenden som kränker en person och dennas värdighet, och om kränkningarna är sexuella kallas de därför för sexuella trakasserier.

Ur Svenska Akademiens ordbok:

”Trakasserier: (på ett upprepat l. i tiden utdraget sätt) medvetet utsätta (ngn) för obehag l. kränkande behandling, förfölja l. ansätta l. plåga.”

Om sexuella trakasserier

Diskrimineringslagen beskriver sexuella trakasserier som ”[...]ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.” Det kan alltså handla om blickar, ovälkomna gester och inviter eller glåpor. Sexuella trakasserier är en väldigt bred typ av diskriminering och behöver alltså inte bara fysiska övergrepp.

Om sexuellt ofredande

I brottsbalken beskrivs sexuellt ofredande som att ”genom ord eller handlande ofredar en person på ett sätt som är ägnat att kränka personens sexuella integritet.” Detta kan till exempel handla om tafsande eller blottande, och kan leda till böter eller fängelse i upp till två år.

Vems ansvar är det att följa upp sexuella kränkningar i skolan?

I Skollagen finns regler för hur skolor ska arbeta mot diskriminering och kränkande behandling. Lärare och all övrig personal måste anmäla till rektorn om de får kännedom om att en elev upplever sig blivit utsatt för sexuella trakasserier i skolan. Rektorn måste i sin tur anmäla till sin huvudman, vilket i regel är kommunen eller styrelsen som är ansvarig för skolverksamheten. För anmälningar av sexuella trakasserier krävs inga bevis. De verksamhetsansvariga har ansvar för att snabbt utreda anmälan och bedöma vilka åtgärder som ska vidtas.

Om Backa

Backa – initiativet för en skola fri från sexuella kränkningar är ett initiativ som organiseras av Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd, Sveriges elevråd - SVEA, Sveriges Skolledarförbund och Lärarförbundet Skolledare. Backa är en kunskapsplattform med syfte att skapa och samla engagemang, sprida kunskap, förmedla verktyg och främja samverkan mellan intressenter. Backa finansieras av Skolverket och pågår mellan oktober 2018 och juni 2019. Läs mer på www.backa.org.

METOO-RÖRELSEN

#Metoo tog fart genom den tweet som skådespelaren Alyssa Milano publicerade den 15 oktober 2017. Hon uppmanade kvinnor att svara #metoo om man själv någon gång blivit utsatt för sexuella trakasserier. #Metoo har kommit att bli en av världens största sociala medie-kampanj och har fått enormt genomslag, främst i USA och i Sverige. Kampanjen har uppmärksammat tusentals övergrepp och lett till att många personer på maktpositioner fått lämna sina positioner och arbeten. Vissa fall har lett till fängelse för våldtäkt.

#TYSTIKLASSEN

#Tystiklassen skapades i svallvågorna efter #metoo under hösten 2017. Till skillnad från #metoo var alla hashtagens vittnesmål undertecknade barn och ungdomar som inte kommit ut i arbetslivet, och speglar de sexuella trakasserier och övergrepp de utsatts för på skoltid. Målet var att visa hur normaliserat sexuella kränkningar är i skolan.

#RÄCKUPPHANDEN

#Räckupphanden lanserades den 15 november 2017 och syftade till att belysa sexuella kränkningar och trakasserier under gymnasietiden. Vittnesmål efter vittnesmål strömmade in under hashtagen, och efter en kort tid hade #räckupphanden över 8000 undertecknare. I en stor och uppmärksammat artikel i Svenska Dagbladet publicerades ett stort antal vittnesmål.

Om Backa

Backa – initiativet för en skola fri från sexuella kränkningar är ett initiativ som organiseras av Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd, Sveriges elevråd - SVEA, Sveriges Skolledarförbund och Lärarförbundet Skolledare. Backa är en kunskapsplattform med syfte att skapa och samla engagemang, sprida kunskap, förmedla verktyg och främja samverkan mellan intressenter. Backa finansieras av Skolverket och pågår mellan oktober 2018 och juni 2019. Läs mer på www.backa.org.